

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาความหลากหลายชนิดของสิ่งมีชีวิตในตลาดพื้นบ้านบริเวณป่าชุมชน เพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสิ่งมีชีวิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ความหลากหลายชนิดของเห็ดในตลาดพื้นบ้านบริเวณป่าชุมชนพบว่า ตลาดร่มห้วย พบเห็ดทั้งสิ้น 7 วงศ์ 29 ชนิด พบวงศ์ Russulaceae มากที่สุด จำนวน 12 ชนิด เดือน กรกฎาคม มีจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 26 ชนิด แหล่งที่มาของเห็ดพบว่าเก็บได้จากป่าชุมชนจำนวน 24 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 86.21 ตลาดดงระแนง พบเห็ดทั้งสิ้น 7 วงศ์ 27 ชนิด พบวงศ์ Russulaceae มากที่สุด จำนวน 11 ชนิด เดือนมิถุนายน มีจำนวนชนิดมากที่สุดคือ 25 ชนิด เป็นเห็ดที่เก็บจากป่าชุมชนร้อยละ 85.19 ตลาดเห็ดป่ากลางดง พบเห็ดทั้งสิ้น 4 วงศ์ 16 ชนิด พบวงศ์ Russulaceae มากที่สุด จำนวน 9 ชนิด เดือนพฤษภาคม มีจำนวนชนิดมากที่สุดคือ 18 ชนิด เป็นเห็ดที่เก็บจากป่าชุมชนร้อยละ 100 ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ชฎากัลป์ ชื่นชอบและคณะ (2560) ได้ทำการสำรวจความหลากหลายของเห็ดป่าและราขนาดใหญ่ บริเวณวัดบ้านนันทวัน บ้านมะค่า ตำบลโพหนองอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา พบเห็ดวงศ์ Russulaceae มากที่สุด โดยเฉพาะในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง ตุลาคม เห็ดที่วางขายในตลาดทั้งสามส่วนใหญ่เป็นเห็ดกลุ่มเห็ดป่าตามระดับมูลค่าสามารถแบ่งได้ 3 ระดับคือ เห็ดที่มีมูลค่าสูง (200 บาท/กิโลกรัมขึ้นไป) ได้แก่ เห็ดตะไค้ เห็ดเผาะ เป็นต้น เห็ดมูลค่าปานกลาง (100-200 บาท/กิโลกรัมขึ้นไป) ได้แก่ เห็ดโคน เห็ดที่มีมูลค่าต่ำกว่า 100 บาท/กิโลกรัม ได้แก่ เห็ดแดง เห็ดก่อ เห็ดเกลือ เป็นต้น (พรรณพร กุลมา และปิยะนุช สิ้นันตา, 2554) ฤดูกาลเก็บเห็ดจะเริ่มในช่วงฤดูฝนของทุกปี (รัชดาภรณ์ จันทราศรี, 2550)

2. ความหลากหลายชนิดของพืชในตลาดพื้นบ้านบริเวณป่าชุมชนพบว่าตลาดร่มห้วย พบพืชที่วางขายทั้งสิ้น 16 วงศ์ 31 ชนิด พบมากที่สุดได้แก่วงศ์ Cucurbitaceae จำนวน 6 ชนิด เดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน มีจำนวนชนิดพืชมากที่สุด จำนวน 22 ชนิด เป็นพืชที่เพาะปลูกโดยชนในชุมชนร้อยละ 69.44 ตลาดดงระแนง พบพืชที่วางขายทั้งสิ้น 44 วงศ์ 75 ชนิด พบมากที่สุดได้แก่วงศ์ Cucurbitaceae จำนวน 7 ชนิด เดือนมิถุนายน จำนวน 72 ชนิด เป็นพืชที่รับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 11.44 ตลาดเห็ดป่ากลางดง พบพืชทั้งสิ้น 11 ชนิด 9 วงศ์ พบวงศ์ Anacardiaceae และวงศ์ Rutaceae มากที่สุด จำนวน 2 ชนิด เดือนพฤษภาคม มีจำนวนชนิดมากที่สุดคือ 8 ชนิด เป็นพืชที่เก็บจากป่าชุมชนร้อยละ 72.73 สอดคล้องกับการศึกษาของ หทัยรัตน์ โชคทวีพานิชย์ และคณะ (2559) ทำการศึกษาความหลากหลายของผักพื้นบ้านในตลาดท่าแร่ จังหวัดสกลนคร พบว่าพืชวงศ์แตง (Cucurbitaceae) มากที่สุด

3. ความหลากหลายชนิดของสัตว์ในตลาดพื้นบ้านบริเวณป่าชุมชนตลาดร่มหว่า พบสัตว์ที่วางขายทั้งสิ้น 8 วงศ์ 8 ชนิด เดือน พฤษภาคม มีจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 5 ชนิด เป็นสัตว์ที่จับได้จากหัวไร่ปลายนาร้อยละ 62.50 ตลาดดงระแนง พบสัตว์ที่วางขายทั้งสิ้น 24 วงศ์ 26 ชนิด พบมากที่สุดได้แก่ วงศ์ Gryllidae จำนวน 3 ชนิด เดือนพฤษภาคม และกรกฎาคม มีจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 16 ชนิด เป็นสัตว์ที่รับซื้อจากพ่อค้าคนกลางร้อยละ 34.62 ตลาดเห็ดป่ากลางดง พบทั้งสิ้น 2 ชนิด 2 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ Formicidae คือ มดแดง (*Oecophylla smaragdina* Fabricius) และ วงศ์ Phasianidae คือ ไก่บ้าน (*Gallus gallus* (Linnaeus)) ที่ได้จากป่าชุมชนและการเลี้ยง

4. ฐานข้อมูลความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่มีการขายในตลาดร่มหว่า ตลาดดงระแนง และตลาดเห็ดป่ากลางดง ในเว็บไซต์ ของ google site (https://sites.google.com/s/1e6pGYm1b25gSmS2yUfnO_LDFsR_Mc78L/p/1A2kmNtTDwDOoBXM0h3mFDKjY7Rp8yJxF/edit)

5. ปฏิทินการขายของในตลาดพื้นบ้านในเขตป่าชุมชน ได้แก่ ตลาดร่มหว่า เปิดขายในช่วง พฤษภาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ตลาดดงระแนงเปิดขายตลอดทั้งปี และตลาดเห็ดป่ากลางดง เปิดขายในช่วงพฤษภาคม ถึง สิงหาคม ซึ่งส่วนใหญ่ตลาดที่เกิดขึ้นทั้ง 3 แห่งเกิดจากคนในชุมชนเข้าเก็บหาของป่าแล้วนำมาวางขายริมทางในช่วงฤดูฝน ต่อมาจึงได้มีการปลูกสร้างร้านค้าขึ้น และมีการขยายตลาดและมีการนำสินค้าจากพ่อค้าคนกลางมาวางขาย ทำให้มีสินค้าขายตลอดทั้งปี ส่วนตลาดที่มีขนาดเล็ก เช่นตลาดเห็ดป่ากลางดง จะวางขายเฉพาะฤดูกาลที่มีเห็ดเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงมูลค่าของเห็ด พืช และสัตว์ ที่ได้จากป่าชุมชน เพื่อประเมินมูลค่าของการนำมาใช้ประโยชน์โดยคนในชุมชน
2. ควรมีการวางแผนทางเพื่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพื่อไม่ให้มีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนจนเกิดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของป่า